

22 Ιανουαρίου 1972

Η πρῶ τη διεύρυνση της ΕΟΚ

Στις 25 Μαρτίου 1957, στο Καπιτώλιο της Ρώμης, μπήκαν οι υπογραφές των ηγετών ἑξι κρατῶν (Ιταλίας, Γαλλίας, Γερμανίας, Βελγίου, Ολλανδίας, Λουξεμβούργου) κάτω από δύο κείμενα που αποτελοῦν τη συνθήκη της Ρώμης: Με το ἕνα κείμενο γινόταν πραγματικότητα ἡ Ευρωπαϊκὴ Επιτροπὴ Ατομικῆς Ενεργείας, (ἡ Ευρατόμ, ὅπως εἶναι γνωστὴ). Με το δεύτερο, ἔμπαιναν τα θεμέλια για τη δημιουργία της ΕΟΚ (Ευρωπαϊκῆς Οικονομικῆς Κοινότητος) που τότε ονομάστηκε «Ευρώπη των Ἑξι»: Αναλάμβαναν την υποχρέωση να δημιουργήσουν, μέσα σε 15 το πολύ χρόνια, ἕναν οικονομικό χώρο που να εἶναι απαλλαγμένος από εσωτερικούς δασμολογικούς περιορισμούς και να προστατεύεται από ενιαίο τελωνειακό φραγμό. Η εναρμόνιση των οικονομίων, της νομοθεσίας, της κοινωνικῆς και γεωργικῆς πολιτικῆς, ἡ ελεύθερη διακίνηση εργαζομένων και ἡ ελεύθερη δημιουργία επιχειρήσεων ἔμειναν θέματα ανοιχτά για το μέλλον, ὅπως και ἡ ἰδέα για κοινὸ ευρωπαϊκὸ νόμισμα. Η συνθήκη μπήκε σε εφαρμογὴ το 1959. Ἀπέναντι στην ΕΟΚ των Ἑξι, δημιουργήθηκε ἡ Ζώνη των ΕΠΤΑ, μια ζώνη ελευθέρων συναλλαγῶν, στην οποία μετείχαν οι Βρετανία, Δανία, Πορτογαλία, Αυστρία, Νορβηγία, Σουηδία και Ελβετία.

Οι υπόλοιπες, μη σοσιαλιστικῆς, χώρες της Ευρώπης, την εποχὴ εκείνη, ἔμειναν ἔξω και από τους δύο σχηματισμούς. Ἦταν οι Ισπανία, Ἰρλανδία, Ἰσλανδία και ἡ Ελλάδα, ἡ οποία ζήτησε και πέτυχε, το 1961, μια συμφωνία σύνδεσης με την ΕΟΚ που ἰσχυσε από το 1962. Μπήκε στο ψυγείο μετά τη δικτατορία του 1967 και ξανάρχισε να ἰσχύει με τη μεταπολίτευση του 1974.

Οι πρόοδοι της ΕΟΚ ἔκαναν τους Βρετανούς να αλλάξουν γνώμη ἀλλὰ συνάντησαν το γαλλικό βέτο ([βλ. 4/1/1963](#)). Ἐννιά χρόνια ἀργότερα, ὅλα εἶχαν αλλάξει. Στις 22 Ιανουαρίου 1972, ἡ Βρετανία ἔμπαινε στην ΕΟΚ και, μαζί της, ἡ Δανία, ἡ Ἰρλανδία και ἡ Νορβηγία. Ἡ Ευρώπη των Ἑξι ἔγινε Ευρώπη των Δέκα, για να μειωθεί σε Ευρώπη των Ἐννέα λίγο καιρὸ ἀργότερα καθώς ἕνα ἀρνητικό δημοψήφισμα στη Νορβηγία (26.9.1972) την ἀνάγκασε να ἀποχωρήσει. Ξανάγινε Ευρώπη των Δέκα, την 1^η Ιανουαρίου 1981, ὅταν ἡ Ελλάδα ἔγινε πλήρες μέλος της. Σύντομα, την Ελλάδα ἀκολούθησαν ἡ Ισπανία

και η Πορτογαλία (1986), δημιουργώντας την Ευρώπη των Δώδεκα, ενώ ο ρόλος της ΕΟΚ ισχυροποιήθηκε με σκοπό την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση.

1440: Γεννιέται ο Ιβάν Γ΄ ο Μέγας, κατοπινός Μέγας Δούκας της Μοσχοβίας. Ενίσχυσε την μοναρχία και μετέτρεψε την χώρα σε μεγάλη δύναμη, κατακτώντας την Ουκρανία.

1517: Ο σουλτάνος της Οθωμανικής αυτοκρατορίας, Σελίμ Α΄, νικά τον στρατό των Μαμελούκων σε μάχη κοντά στο Κάιρο. Το κυριεύσε επτά μέρες αργότερα, θέτοντας την Αίγυπτο υπό οθωμανική κυριαρχία.

1901: Πεθαίνει η βασίλισσα Βικτορία, μετά από 63 χρόνια στον βρετανικό θρόνο. Έδωσε το όνομά της στην εποχή της βασιλείας της (Βικτοριανή) και συνδέθηκε με την κορύφωση του αγγλικού ιμπεριαλισμού. Είχε γεννηθεί το 1819.

1909: Γεννιέται ο διπλωμάτης της Μπούρμα, Ου Θαντ, μετέπειτα γενικός γραμματέας του ΟΗΕ. Έπαιξε σημαντικό ρόλο κατά τη διάρκεια της κρίσης στην Κούβα.

1924: Ο Ράμσεϊ Μακ Ντόναλντ γίνεται ο πρώτος Εργατικός πρωθυπουργός της Βρετανίας.

1941: Οι Άγγλοι παίρνουν το Τομπρούκ, στη Βόρεια Αφρική, συνεχίζοντας να κυνηγούν τους Ιταλούς.

1944: Στην Ιταλία, αρχίζει η μάχη του Άντζιο. Η επιχείρηση έφερε το κωδικό όνομα «Σινγκλ» και εξελίχθηκε σε σφαγείο για τους συμμάχους. Η περιοχή κατακτήθηκε στις 24 Ιανουαρίου.

1949: Τα στρατεύματα του Μάο Τσε Τουνγκ μπαίνουν στο Πεκίνο νικηφόρα.

1973: Πεθαίνει ο Λίντον Τζόνσον, πρόεδρος των ΗΠΑ μετά τη δολοφονία του Κένεντι (1963) και ως το 1969. Είχε γεννηθεί το 1908.

1980: Στην Σοβιετική Ένωση, ο αντικαθεστωτικός φυσικός δρ Αντρέι Ζαχάροφ συλλαμβάνεται και εξορίζεται στο Γκόρκι.

1981: Καταδικάζεται σε ισόβια ο Φόουζι Νεζάντ, ο μοναδικός επιζών της ομάδας που κατέλαβε την ιρανική πρεσβεία στο Λονδίνο, τον Απρίλιο του 1980.

2010: Αθώνεται πανηγυρικά η πρώην διευθύντρια του 132ου Δημοτικού Σχολείου (Γκράβας), Στέλλα Πρωτονοταρίου, που είχε μηνυθεί από τον επόμενο διευθυντή ότι την περίοδο 2005 – 2007 «παραχώρησε σχολικές αίθουσες για να διδάσκεται εκτός ωραρίου λειτουργίας του σχολείου, η αλβανική γλώσσα χωρίς έγκριση από τις αρμόδιες προϊστάμενες αρχές». Η κατηγορούμενη είχε επιτρέψει τη διδασκαλία της μητρικής τους γλώσσας σε παιδιά μεταναστών από την Αλβανία και αραβικές χώρες.

2020: Η πρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας, Αικατερίνη Σακελλαροπούλου, εκλέγεται πρώτη γυναίκα πρόεδρος της Δημοκρατίας, με 261 ψήφους από την πρώτη ψηφοφορία στη Βουλή. Αναλαμβάνει καθήκοντα με τη λήξη της θητείας του Προκόπη Παυλόπουλου, στις 13 Μαρτίου.

Η 22^α Ιανουαρίου στον πολιτισμό

22 Ιανουαρίου 1561

Γεννιέται ο Φράνσις Μπέικον (Βάκων)

Δεύτερο παιδί από τον δεύτερο γάμο του σερ Νικόλας Μπέικον, ο Φράνσις γεννήθηκε στις 22 Ιανουαρίου 1561 και, νωρίς, βρέθηκε να σπουδάζει στο Κέιμπριτζ. Από τότε, δεν τα πήγαινε καλά με την αριστοτελική σχολαστική λογική και επιδίωξε να την αντικαταστήσει με την πειραματική και επαγωγική σκέψη. Στα 15 του, ήταν ακόλουθος του πρέσβη της Βρετανίας στη Γαλλία, απ' όπου επέστρεψε στα 1579, εξαιτίας του θανάτου του πατέρα, ο οποίος του άφησε ελάχιστη κληρονομιά. Ασχολήθηκε με την πολιτική και επηρέασε θετικά τον νεαρό κόμη του Έσεξ, Ρόμπερτ Ντεβερό, ευνοούμενο της βασίλισσας Ελισάβετ. Όμως, στα 1601, ο κόμης του Έσεξ οδηγήθηκε στον δήμιο για προδοσία, ενώ ο Μπέικον έγινε δικαστής και ξεκίνησε τη συγγραφική του δραστηριότητα. Στα 1621, κατηγορήθηκε για δωροδοκία. Παραδέχτηκε ότι είχε δεχτεί τα δώρα αλλά απέδειξε ότι δεν επηρέασαν την κρίση του, καθώς και οι δυο που τον κατάγγειλαν, είχαν χάσει τις υποθέσεις τους. Παρ' όλα αυτά, καταδικάστηκε σε αποκλεισμό από τη δημόσια ζωή. Έμεινε στην ιστορία ως φιλόσοφος (είναι ο για τους Έλληνες Φραγκίσκος Βάκων). Σπουδαιότερα από τα έργα του είναι το «Νέο Όργανο» (1620) και «Η προαγωγή της γνώσης» (1623). Μετά τον θάνατό του, εκδόθηκε και η «Νέα Ατλαντίδα» (1627). Πέθανε στις 9 Απριλίου 1626) από βρογχίτιδα που άρπαξε παραμένοντας πολλές ώρες στο χιόνι για τις ανάγκες κάποιου πειράματός του.

1775: Γεννιέται στη Γαλλία ο Αντρέ Μαρία Αμπέρ. Μέτρησε την ένταση του ηλεκτρικού ρεύματος (αμπέρ η μονάδα μέτρησης, αμπερόμετρο το όργανο μέτρησης), ανακάλυψε (μαζί με τον Φραγκίσκο Αραγκό) τους ηλεκτρομαγνήτες και θεωρείται θεμελιωτής του νόμου των αερίων. Πέθανε το 1836.

1927: Πρώτη ραδιοφωνική μετάδοση ποδοσφαιρικού αγώνα στην Αγγλία (Άρσεναλ – Σέφιλντ Γιουνάιτεντ).

1973: Πρώτη τηλεοπτική μετάδοση αγώνα μποξ με τον Τζορτζ Φόρεστερ να βγάζει νοκ άουτ τον Τζόε Φρέιζιερ για τον τίτλο του παγκόσμιου πρωταθλητή βαρέων βαρών.

2001: Σε επίσημη τελετή στο υπουργείο Πολιτισμού, η Ελλάδα υποδέχεται 274 αρχαία αντικείμενα που είχαν κλαπεί από το μουσείο της Κορίνθου στις 12 Απριλίου του 1990. Τα αρχαία εντοπίστηκαν και κατασχέθηκαν στο Μαϊάμι των ΗΠΑ, στις 7 Σεπτεμβρίου 1999.

2023: Σε ηλικία 89 χρόνων, πεθαίνει ο λαοφιλής ηθοποιός και τραγουδιστής, Νίκος Ξανθόπουλος, το «παιδί του λαού» των ταινιών της δεκαετίας του 1960. Είχε γεννηθεί στις 14 Μαρτίου του 1934, στη Νέα Ιωνία Αττική.